<u>החלטות מישיבת המועצה להשכלה גבוהה השתים-עשרה מס׳ (537) 28</u>
<u>שהתקיימה בירושלים ביום י״א באדר א׳ תשע״ד (11.2.2014)</u>

641/12 <u>החלטה</u>: המלצת ועדת המשנה העליונה להסמכה הכרה ורשוי לעניין רשת הבטחון לתוכנית חדשה במוסד להשכלה גבוהה

בהמשך להחלטת ועדת המשנה העליונה להכרה, הסמכה ורישוי מיום 14.1.2014 ולאחר דיון בנושא ובהתייחסויות שהעבירו המוסדות להשכלה גבוהה בתום הדיון ולאחר שקלול כל החלופות והאפשרויות, בישיבתה ביום י״א באדר א׳ תשע״ד (11.2.2014), סיכמה המועצה את העקרונות המרכזיים בנושא רשת הבטחון כמתווה מפורט עבור שלושה סוגים שונים של סטטוס מוסד, והחליטה כדלהלן:

א. המועצה להשכלה גבוהה רואה במוסדות להשכלה גבוהה אחראים על הסטודנטים מרגע קבלתם ללימודים ועד לקבלת התואר, וזאת גם בתוכניות לתואר שטרם ניתנה בהן הסמכה. ״רשת הבטחון״ הוא מנגנון חובה למוסד, ונדרש ע״י מל״ג, בבחינת הסדר בין המוסד לתלמידיו, אשר נועד להבטיח מראש כי, לסטודנטים בתוכנית לימודים חדשה במוסד, שפתיחתה אושרה על ידי מל״ג, ועקב בעיות שונות (אקדמיות, תקציביות, פיננסיות, מוסדיות משפטיות, ניהוליות או אחרות) - המוסד לא קיבל הסמכה מטעם המל״ג להעניק בה את התואר, תובטח לסטודנטים אפשרות לסיים את הלימודים ולקבל תואר אקדמי מוכר (ככל שניתן דומה לתואר לקראתו למדו, או בתחום הקרוב אליו). לפיכך, המל״ג דרשה גם בעבר להציג לפניה רשת בטחון לתוכניות חדשות שנפתחות עד להסמכה.

ב. המועצה ערה למציאות השוררת במערכת ההשכלה הגבוהה, כי קשה לעיתים למוסד להשכלה גבוהה להשיג ״רשת בטחון חיצונית״ ממוסד אחר, מתחרה, בוודאי רשת בטחון מהימנה וישימה, וגם לאחר שהושגה, נוצרת לעיתים בעייתיות ברגע המבחן להפעלתה. עם זאת, המועצה רואה חשיבות רבה באחריות המוסדות להציג פתרון ישים, שקוף וברור שהסטודנט יהא מודע אליו טרם תחילת לימודיו.

המועצה מחליטה להסדיר באופן מפורט דרישה זו, תוך הבחנה בין ״רשת בטחון פנימית״ לבין ״רשת בטחון חיצונית״:

- ״רשת בטחון פנימית״ פירושה שהמוסד אחראי למצוא פתרון הולם לסטודנטים שלו מקרב התוכניות הקיימות אצלו ושהוא מוסמך להעניק בהן תואר, זאת עבור כל בקשה לפתיחת תוכנית לימודים חדשה.
- ״רשת בטחון חיצונית״, לעומת זאת, פירושה שהמוסד אחראי למצוא פתרון לסטודנטים שלו להשלמת התואר שאליו התקבלו תוך הסתמכות על מוסד מוכר להשכלה גבוהה אחר, במסגרת בקשה לפתיחת תוכנית לימודים חדשה.

ג. המועצה קובעת מתווה לגבי חלותם של סוגי רשת הבטחון והוא מפורט בהמשך. ככלל, עבור מוסד מוכר להשכלה גבוהה, המועצה רואה באחריות המוסד לרשת

בטחון לסטודנטים בתוכנית חדשה חלק מהאוטונומיה המוסדית במסגרת מערכת היחסים שבין המוסד לתלמידיו. עבור מוסד שטרם הוכר, המועצה דורשת פיקוח הדוק יותר.

רשת בטחון עבור תוכניות חדשות לתואר ראשון

1. <u>מוסד להשכלה גבוהה מוכר בעל הכרה קבועה (שאינה מוגבלת בזמן).</u>

כעקרון, ממוסד כזה לא תידרש "רשת בטחון חיצונית" (ממוסד אחר) והוא יידרש ל"רשת בטחון פנימית" בלבד, דהיינו למציאת פתרון הולם לסטודנטים שלו במסגרת התוכניות הקיימות אצלו ושהוא מוסמך להעניק בהן תואר, זאת עבור כל תוכנית שיפתח שטרם קיבלה הסמכה מהמל"ג. מוסד זה ידווח על "רשת הבטחון הפנימית" כאמור במסגרת בקשתו לפתיחת התוכנית. ככל שלא יעלה בידי המוסד להציג "רשת בטחון פנימית" מתאימה מתוך התוכניות אותן הוא מקיים, יציג "רשת בטחון חיצונית" שתיבדק ע"י המועצה/ ועדת המשנה, כמפורט בהמשך.

2. <u>מוסד חדש שעדיין לא קיבל הכרה.</u>

מוסד כזה יידרש להצגת הסכם ל"רשת בטחון חיצונית" בת-יישום לתלמידיו, ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, כתנאי לקבלת אישור לפתיחת כל תוכנית. "רשת הבטחון החיצונית" תיבדק ותאושר ע"י המועצה/ ועדת המשנה.

3. <u>מוסד להשכלה גבוהה מוכר בעל הכרה זמנית (מוגבלת).</u>

ככלל, מוסד זה יידרש להציג הסכם ל"רשת בטחון חיצונית" כאמור בסעיף 2. ככל שיבקש להציג "רשת בטחון פנימית" מתוך התוכניות אותן הוא מקיים ובהן הוא מוסמך להעניק תואר, יבקש אישור המועצה/ ועדת המשנה.

ד. להלן נוהל ליישום:

1. <u>ככלל, ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בעל הכרה קבועה שהגיש בקשה למל"ג לפתוח תוכנית לימודים חדשה לתואר ראשון, תידרש "רשת בטחון פנימית" בלבד.</u>

- עם הגשת בקשה למל"ג לפתיחת תוכנית חדשה, חלה על מוסד זה האחריות להידרש לאפשרות שלא תינתן הסמכה להעניק תואר בתוכנית. המוסד יפרט את "רשת הבטחון הפנימית", דהיינו את הפתרון שיציע לסטודנטים שיתחילו לימודיהם בתוכנית מקרב התוכניות הקיימות בו, בעלות הסמכה ממל"ג, לקבלת תואר בתוכנית אחרת, דומה, או בתחום קרוב.
- במסגרת "רשת הבטחון הפנימית" שיציע המוסד מקרב תוכניותיו שלו יתחייב המוסד לקלוט את כל הסטודנטים שעמדו בהצלחה בדרישות התוכנית שנסגרה, עד לאותו מועד.
- המוסד יוכל לקבוע לימודי השלמה סבירים.

- "רשת הבטחון הפנימית" שיציע המוסד מקרב תוכניותיו שלו, תוצג לסטודנטים עם כל הפרטים הרלוונטיים והם יתבקשו לאשר שהמידע נמסר להם במלואו.
- המוסד יגיש את המידע כאמור על "רשת הבטחון הפנימית" למל"ג בצורה מסודרת בעת הגשת הבקשה לפתיחת התוכנית.
- הוועדה של מל"ג הבודקת את התוכנית תחליט אם ההסדר ל"רשת הבטחון הפנימית" שהציע המוסד סביר והוא לשביעות רצונה.

אם, מוסד מוכר לא יוכל להציע "רשת בטחון פנימית", או יחליט מנימוקיו הוא להסתמך על "רשת בטחון חיצונית" לתוכנית ממוסד מוכר אחר, יהא עליו להציג אותה כמפורט להלן ולבקש את אישור המועצה/ ועדת המשנה.

2. <u>על מוסד חדש (הפועל בהיתר או שטרם קיבל היתר), שעדין אינו מוכר, חלה חובה להציג "רשת בטחון חיצונית", ממוסד מוכר להשכלה גבוהה (בהכרה קבועה), במסגרת כל בקשה לפתיחת תוכנית לימודים חדשה, כמפורט להלן</u>:

- "רשת הבטחון החיצונית" שיפרוס המוסד המעניק אותה לתוכנית במוסד אחר, תתייחס לאותו תואר שהמוסד מבקש להעניק ולכל הפעילויות בתוכנית, המתחייבות לצורך קבלת התואר האקדמי המבוקש, לרבות התמחויות, התנסות, פרקטיקום, הכשרה מעשית וכיו"ב.
- על המוסד הקולט להתחייב לקבל את כל הסטודנטים אשר מילאו את חובותיהם האקדמיות ועמדו בדרישות האקדמיות, על פי התוכנית המקורית ונכון למועד יישום רשת הבטחון. מובן, כי מרגע מעבר הסטודנטים אל התוכנית במוסד הקולט בעקבות הפעלת "רשת הבטחון החיצונית", הם יחויבו לעמוד בכללים ובדרישות האקדמיות של המוסד הקולט, לצורך הזכאות לתואר.
- לימודי ההשלמה (החלק בתוכנית) אותם יהיו חייבים הסטודנטים ללמוד במוסד הקולט, כתנאי חובה לצורך הזכאות לקבלת התואר האקדמי בו, יהיו סבירים\ מידתיים\ הוגנים. ועדת הבדיקה\ ועדת המשנה של מל"ג תוכל להתייחס לכך בעת הבדיקה של רשת הבטחון, במידת הצורך.
- על ההתחייבות למתן "רשת הבטחון החיצונית" יחתום נשיא המוסד נותן רשת הבטחון,
- **או** סגן נשיא לענינים אקדמיים (רקטור) ומנכ"ל המוסד- גם יחד.

התחייבות זו תהיה

- בלתי חוזרת, ותהיה בתוקף עד לשלב מתן ההסמכה לתוכנית החדשה.

- המוסד יפרסם לסטודנטים בתוכנית טרם פתיחתה, את דבר רשת הבטחון, את שם המוסד נותן רשת הבטחון, ואת תנאי רשת הבטחון לצורך הזכאות לקבלת התואר.
- המוסד יחתים את הסטודנטים המתעתדים ללמוד בתוכנית החדשה, לפני פתיחתה, על הצהרה כי הם מודעים לכך שלמוסד אין עדיין הסמכה מן המועצה להשכלה גבוהה להענקת התואר בתוכנית, וכי ידוע להם שישנה אפשרות שתופעל רשת הבטחון שפורטה לפניהם להענקת התואר ממוסד אחר.
- המוסד מקבל "רשת הבטחון החיצונית" יחתום על הצהרה למל"ג, לפני פתיחת התוכנית החדשה, כי ידוע לו שאין בה הסמכה מן המל"ג להענקת התואר וישנה אפשרות שההסמכה בתוכנית לא תינתן, וכי תופעל רשת הבטחון להענקת תואר אקדמי ממוסד אחר, על כל משמעויותיה.
- המוסד יגיש את המידע כאמור על "רשת הבטחון החיצונית" למל"ג בצורה מסודרת בעת הגשת הבקשה לפתיחת התוכנית.
- הוועדה של מל"ג הבודקת את התוכנית תמליץ אם ההסדר שהציע המוסד סביר והוא לשביעות רצונה.

3. <u>ככלל, על מוסד מוכר להשכלה גבוהה בעל הכרה זמנית, חלה חובה להציג "רשת בטחון חיצונית" ממוסד להשכלה גבוהה מוכר אחר (בהכרה קבועה), במסגרת כל בקשה לפתיחת תוכנית לימודים חדשה לתואר ראשון, כמפורט בסעיף 2 דלעיל.</u>

- מוסד כאמור יוכל לבקש להציג "רשת בטחון פנימית" מתוך תוכניות דומות או בתחום קרוב, הקיימות בו, שיש לגביהן הסמכה ממל"ג. בקשה כאמור תוגש בהתאם לאמור בסעיף 1 לעיל.
- במקרה זה, הבקשה תידון במל"ג/ בוועדת המשנה אשר תפעיל שיקול דעת, האם ניתן לקבל את ההסדר ל"רשת הבטחון הפנימית" שהציע המוסד ולאשר אותו, או לדרוש "רשת בטחון חיצונית".

ה. בהסדרים של הענקת "רשת בטחון חיצונית" ממוסד שאינו מתוקצב למוסד מתוקצב, או של הענקת "רשת בטחון חיצונית" ממוסד מתוקצב למוסד שאינו מתוקצב, יידרש המוסד להסדיר <u>מראש</u> עם המוסד מעניק רשת הבטחון, גם את הנושאים הכספיים, לרבות שכר הלימוד של הסטודנטים, וככל שיידרש, גם לקבל מראש אישור ות"ת.

ו. ככלל, עבור תוכניות לימודים חדשות לתואר <u>שני</u> יציגו המוסדות להשכלה גבוהה "רשת בטחון פנימית", שתיתן פתרון מתאים לסטודנטים בתוכנית, בין אם כהסדר אקדמי המתואר בסעיף ד.1 לעיל (תואר שני דומה\ אחר) ובין אם כהסדר מנהלי (למשל, החזר שכר לימוד לסטודנטים, אם התוכנית לא תקבל הסמכה).

ז. אין באמור לעיל, בכדי לגרוע מסמכותה של המועצה לדרוש דרישות נוספות או אחרות מהמוסדות בנושא "רשת הבטחון", בהתאם לנסיבות מיוחדות שינומקו.